

P. JUDIN:

Hogyan épül a szocializmus és a kommunizmus a Szovjetunióban

színműnek, az Állami Magyar Színház legközelebbi műsorabrájának a szerzője, Valentin Katajev, Odeszszában született 1897-ben. Mint egész fiatalember, résztvett az első világháborúban, amelyet tüzeteltesként szolgált végig. A forradalom éveit a híres „Rosta” című satirikus lap munkatársa volt, melyet Majakovszki vezetett. Ekkor a fiatal Katajev Moszkvában élt és itt bontakozott ki sajátos írói egyénisége, melynek fő-jellemvonása a satíra és a humor. Moszkvai éveit alatt írta több híres művét: a „Sikkasztók”-at és a „Rodion Zsukov” című regényt, melynek tárgya a Potemkin hajó legénységének lázadása. A Potemkin-lázadás a témája „A távolban egy fehér vitorla” című gyönyörű Katajev-regénynek is.

A szocialista építés korában Katajev az Uraltba ment, ahol az egyik fémipari központban tanulmányozta a munkások életét. 1932-ben jelent meg „Hajrá” című, világhíres regénye. Ezt követte több nagyszerű színdarabja és műszcenárium. „A kör négyzögesítése”, a „Virágok útja”, az „Avantgárda” és a Korlozváron most bemutatásra kerülő, ragyogóan szellemes, satirikus vígjáték, a „Bolondos vasárnap”, mely jellegzetességében egyesíti Katajev írói egyéniségének a színetét.

A polgári társadalom és „tudósai” hosszú időn át vágyálomnak, szektáriánus tannak tekintették és hirdették a kommunizmust s így a szocializmust is, amely tudvalevőleg a kommunizmus első, alacsonyabb szakasza. Marx és Engels, később Lenin és Sztálin világosan rámutatott arra, hogy a kommunizmus és annak elmélete, a marxizmus nem vágyalom és semmi köze a szektáriánizmushoz. A Szovjetunió megszületése pedig a gyakorlatban bizonyította be, hogy a kommunizmus nagyon is elérhető. Sőt, a Szovjetunió állandó erősödése, a szocializmus kiteljesedése és a kommunizmusra való áttérése, a második világháború után a szocializmus utjára lépett népi demokráciák példája, kétséget kizáróan igazolta, hogy: „a kommunizmus az a társadalmi rend, amelyhez az emberiségnek a történelem fejlődés-törvényei értelmében feltétlenül el kell érkeznie”.

Izgató kérdés azonban, hogy miként valósult meg a szocializmus, a kommunizmus első szakasza, a Szovjetunióban: mik azok a jellegzetességek, amelyek megkülönböztetik a kapitalista polgári rendszertől és hogyan jöttek létre?

Frről a kérdéstről értekezik P. Judin „Hogyan épül a szocializmus és a kommunizmus a Szovjetunióban” című kiskönyvében, mely magyar nyelven is megjelent a Román Munkáspárt kiadásában.

Judin rámutat arra, hogy a Szovjetunióban a szocialista rendben az összes fő termelő eszközt szocializálták. Ezzel megszüntették a kizsákmányolást. A Szovjetunióban az összes gyárat, üzemeket, a vasutat, a hajózást, az erdőt, a földet s az altalajt, vagyis a társadalom számára szükséges javak előállításának minden alapját szocializálták,

vagyis mindezek a nép tulajdonába kerültek. Nincsenek gyárosok, sem ipari burzsoázia, sem magánkereskedők, sem magánbankok. Nincsenek földesurak sem.

Mindiez merőben új társadalmi, gazdasági, politikai rend kialakításához vezetett. Minden hatalom a nép kezébe került s minden gazdagság az egész nép javát szolgálja. Megszűntek a társadalmi, gazdasági élet ellentmondásai, egységes társadalmi és egységes gazdasági rendszer alakult ki. A magánérdek nem akadályozza többé a fejlődést. Hallatlan virágzásnak indult az ipar, a mezőgazdaság, a tudomány és a művészet. Ezek révén megvalósult az az elv, hogy „mindenki képessége szerint, mindenkinek munkája szerint”. S mert ezt a rendszert nem gátolják a belső ellentmondások, a polgári kapitalista rendszerek válságai, a fejlődés szédülletes iramúvá nőtt. Így bizonyos, hogy a szovjet társadalom a mai szocialista rendszertől fokozatosan áttér a kommunista rendszerbe, amikor majd az az elv érvényesül: „mindenki képessége szerint, mindenkinek szüksége szerint”.

Messze van-e a Szovjetunió ettől a rendszertől? Judin, aki alaposan ismerteti és számokkal bizonyítja a Szovjetunió gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődését, megállapítja, hogy nincs messze. Az öt éves tervek határidő előtti megvalósításai már a kommunista rendszer megalapozását szolgálják.

Judin könyve egyike a legérdekesebb olvasmányoknak. Új világot, az emberi teremtőerő roppant nagyságát mutatja be. Sokat, nagyon sokat lehet tanulni belőle.

Irodalmi körök a szovjet üzemekben

A munkásírók és költők nagy becsben állnak a Szovjetunióban. A gyárakban, ipari üzemekben, irodalmi köröket alakítottak, amelyeknek célja a munkásság sorából kikerülő írók és költők támogatása.

A moszkvai „Sarló és kalapács” gyár most ünnepelte irodalmi körének huszéves fennállását. A gyár vezetősége jelentős anyagi támogatásban részesíti a tehetséges írókat, sokat közlik a gyár költségén az irodalmi főiskolára küldtek és ezek közül többen — így A. Filatov, K. Csirkov, J. Svedov — jelentős irodalmi sikereket értek el. Ezek a beérkezett költők nevelik a munkásság sorából kikerülő új írógenerációt. Így a legutóbbi időben kitűnt irodalmi munkásságával Ljuskin és Nikolov hegysző, Szmirmov fűtő, Dimitrijev szerelő és sok más munkás.

A „Sarló és kalapács” gyár irodalmi köre nem egyedülálló jelenség a Szovjetunióban. Így van ez majd minden nagyobb üzemben és ez az oka annak, hogy a szovjet irodalomban mindig újabb és újabb tehetségek tűnnek fel.

Hasonló irodalmi köre van Ukrajná egyik legnagyobb acélgyárának, a „Zaporozsasztál”-nak. Ennek az irodalmi körnek is egyszerű kohómunkások, acélöntők, fémmunkások a tagjai. Az Októberi Forradalom előtt, bizony az egyszerű munkás nem gondolhatott arra, hogy irodalommal foglalkozzék. A szovjet hatalom azonban nemcsak kulturát adott a dolgozóknak, de felkeltette bennük és minden eszközzel támogatja is az irodalmi törekvéseket. A „Zaporozsasztál” irodalmi köre most elhatározta, hogy megírja a gyár történetét. Ezt a munkát a gyár irodalmi körének többszáz tagja vállalta magára. Ugy tervezik, hogy júniusig el is készül a munka és még ebben az évben kiadhatják.

A turbinától a drágakövekig

Hatalmas gyár az egykor ostromlott mártír városban. Lenin-grádban. Az üzem Sztálin nevét viseli. Vízierőművek számára turbinákat gyárt. Amikor látjuk, épp erőpróba előtt áll. A németek által felrobbantott Dnyeprogresz számára új, hatalmas, Európában példátlan turbinákat kell gyártania. Az első öt éves terv idején ezeket az erőműveket, a világ akkor legnagyobb szakkértője, egy kanadai mérnök építelte. Azóta azonban a világ sokat változott. Sztálin kiadta a jelszót: a köderhiányt pótolni kell. És ime, már nincs szükség külföldi mérnökökre. A szovjet technika ma a világ vezető technikája. A régi turbinák 95 ezer kilowattosak voltak. Az újak 100 ezer kilowattosak lesznek. Indul a terv: a rajzokat még a háború alatt készítették meg s biztosak voltak benne, hogy meg is valósítják. Rajzolóik, tervezőik, mérnökök. Öreg szemüveges munkás: az „asztergályozók királya”. Ha ő azt mondja, jó: akkor a darab pontos és mehet. A turbina

szemünk előtt készül el. Megérjük a kipróbálás idegfejtő pillanatait is. És végül látjuk a turbinát a helyszínen. Zubor a viz a gát agyarái között, fölgyul a villany messzi környékeken; működnek az üzemek...

... „Kemény, mint a gyémánt”, szokták mondani. A kristályok birodalmáról kevés fogalmuk van, de itt a mozdítvány megismerjük. Szovjet kristológusok elvették az anyag tulajdonságait s ma már mesterséges drágaköveket gyártanak: olyan nagy rubinköveket, amelyek a természetesen nem találhatóak, de amelyeket a legelőkeltebb drágakő-szakértő sem tud a természetes rubinkőtől megkülönböztetni. Nem azért gyártják, hogy szép szovjet nőeknek a ruhájukra legyen, mert a szovjet precíziós iparnak például az órászíemeknél szüksége van a soha el nem kopó, kemény rubinkövekre...

... Csillagászok ülnek a toronyban. 25 éve bukkant fel egy új égitest. S most utrajelelésének órája van. Csillagászok a toronyban a csillagok szak-

értő mérnökei izgatottan lesik. Mintha az Ember tragédiájának ujjonnan megírt jelenete volna, annak pesszimiztikus kilenése nélkül. Megjelenik az égből, teljes költészetében, a vonzás és a keringés törvényeivel. De a költészettel együtt a tudomány világossága is látszik. A meteoritokról van szó, az „éa” e hirtőlkeiről, amelyek lezuhantak a földre és más égitestekről adnak látható, tanítható hírt.

Ime, néhány kiszakított jelent az Új Idők mozi utolsó kétheti változtatott filmjeiről. A polgári film nem ismeri a tanító-híradó filmet. Amerika, Anglia, Franciaország filmcenzárainak híradófilmjei hajszolják az érdeket, a kuriózumot, de képtelenek a világ mélyébe hatolni. A világ legérdekesebb pillanatait az emberi munka mozzanatait. Erről a polgári híradófilmekben sohasem szó. Az ember viszonya a munkához, a nagy világgazdasághoz, az állatokhoz, a technika, a biológia, a csillagászat, az orvostudomány, a zene, az irodalomtörténet válto-

zatos eseményei, ime százféle új téma, amelyet a szovjet kulturális zseniális rendezői felvetettek és tovább fejlesztenek.

A tüzéségről szóló filmet az új néphadsereg igen sok katonája és tisztje nézte meg. A legutóbbi gyermek-kert-filmből nagyon sok óvodás, gondozónő, gyakorló és jövőbeli anyja tanult. A tudományos filmekben humoros rajzos motívumok jelennek meg. A szovjet „Miki-egér” nem öncélúan szórakoztat, hanem tanít is. Ilyen tréfa-tanító propagandafilmet a Fehér Aranypáról, a szovjet gyapotról szóló. Gyapotnalanulátok ezrei táncra kerekedve nőnek, érnek, hódítanak, hódító körútjukban elindulnak új vidékek felé. Az olló-hadsereg menetelése a kész gyapotanyagok felé, szintén hatalmas és ötletes jelenet.

Az Új Idők mozi egyik hiányossága és terjeszkedésének egyik gátja, a magyar feliratok hiánya. Több utazási, expedíciós filmet kérik. És még több rajzosfilmet. Ez az, amit még hiányolunk.

Szakszervezeti kulturcsoportok versenye

A „Scanteia” hírt ad arról, hogy az Országos Szakszervezeti Tanács elhatározta az országban működő szakszervezeti énekkarok és tánc csoportok első versenyének megszervezését. A tervet az a megfontolás sugalmazta, hogy az együttesek találkozásához járuljon a szakszervezeti művészeti munka ösztönzéséhez és mélyítéséhez, a művészien léptékű és izlés bővüléséhez és fejlődéséhez, s a tapasztalatok kölcsönös kicseréléséhez.

A versenyen résztvehetnek a vállalatok, intézmények, állami gazdaságok, mezőgazdasági gépművelő énekkarai és tánc csoportjai. Az énekkarok taglétszáma 40—60, a tánc csoportoké 12—20. Azokat az együtteseket, amelyek tagjai között hivatásos énekesek, illetőleg táncosok vannak, kizárják a versenyből.

A versenyre felkészülés ideje, február 15-ével kezdődően, két hónap. A verseny megyei fordulóját március 27-től április 4-ig bezárólag (két vasárnap) megyéigébe. A kerületi (több megyét felölelő) verseny napja április 17. A verseny döntője Bukarestben, április 28—30-án történik.

A verseny döntőjében a kerületenként kivált énekkarok és tánc csoportok vesznek részt. A kiválasztásnál tekintetbe veszik, hogy a csoportok milyen mértékben teljesítik munkájukat a vállalatban s tagjaik milyen mértékben járulnak hozzá az 1949. évi Állami Terv megvalósításához. Az első helyezettek között három jutalmat osztanak ki. A többi együttes, a helyezések sorrendjében, elismerést, emléklapot stb. kap. Az együttesek, mind a bukarestiek, mind a vidékiek, részt vesznek Május 1. bukaresti megünneplésében.

PUDOVKIN a polgári filmről

Az „Etudes Sovietiques” című franciayelvű folyóirat 8. száma közli a nagy szovjet filmrendező, Vsevolod Pudovkin értekezését, a filmművészetről.

A polgári filmiparnak ama korszakbeli tevékenységét elemezve, melyben a szovjet film még csak fejlődésének a kezdeti útját járta, Pudovkin sorban leleplezi a csak szórakoztató és álrealista „standard film” módszereit, amelyek a filmtrösztök főműhelyében, Hollywoodban kristályosodtak ki először.

A „business”, a haszonleső üzletesség légköre megfojtotta a realizmus gyér és félénk csiráit, — írja az első világháború utáni amerikai filmről a jeles rendező. — Az amerikai filmekben az élet inkább csak névenek látszott. S ezt a mesét vetítették életként a közönség elé. Mesterkelt, képzeletszerű, az amerikai nép tömegének az érdekétől teljesen idegen volt ez a mozgókép. Lehetetlen egyetlen olyan amerikai filmet találni, amely hitelesen tükrözné az első világháború utáni korszak folyamán Amerikában és Európában történt nagy politikai és társadalmi eseményeket.

Nyugat-Európában a film jelentésköny gazdasági és ideológiai tényezőnek bizonyult, — állapítja meg Pudovkin. — A német filmgyártás az első világháború után újromantikus irányzatok hatása alá került. A „Frigyes császár”, a „Nibelungok” és más filmek az akkori német reváns-gondolatot tükrözték. Az újromantikus filmek mellett hemzsegettek a tárgyukkal a szalonok házaságtöréséhez kapcsolódó vígjátékok, amelyek a nőben azt az érzillet: igyekeztek keltetni, hogy az élet egyetlen célja a léha öröm s a világlában nem történtek semmi jelentős. Lényeges helyet foglaltak el a beteges képzeletből termett, s a fernyegető vészek, egyetemes pusztulási gondolatával terhes filmek.

Átszervezték a munka- és népjóléti minisztériumot

Országszerte mentőegyesületeket létesítettek

Rador jelentés hirt ad arról, hogy a hivatalos lap tegnapi számában megjelent a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának a munka- és népjóléti minisztérium megszerkesztéséről szóló rendeletéről.

A rendelet értelmében a munka- és népjóléti minisztérium feladatai a következők:

a) Elkészíti a törvénytervezeteket, alkalmazza a munka-, népjóléti és nyugdíjügyek kérdésével kapcsolatos törvényeket, rendeleteket és miniszteri rendeleteket.

b) A munkavédelem, tanoncvédelem, a nyugdíjügyekkel kapcsolatos kérdésekben szabályokat állapít meg és intézkedik.

A munka- és népjóléti minisztérium hatáskörébe tartozik a gyermekek, felnőttek és öregek társadalmi biztositási ügyei, a rokkantak segélyezése és munkábasorolása, a testi hiányszükségletek tudományos módszereinek való kiküszöbölése és minden olyan más kérdés, amely általános, vagy különleges törvény rendelkezései értelmében hatáskörébe tartozik.

A munka- és népjóléti minisztériumot egy miniszterhelyettes vezeti, akit munkájában egy helyettes miniszterrel álló tanács és miniszteri tanácsosok segítenek. A miniszterhelyettesek és miniszteri tanácsosok számát a minisztertanács állapítja meg.

Azok, akik háztartási személyzetet tartanak alkalmazásban, kötelesek ezen alkalmazottak után az 1949. január-márciusi évnegyedre járó adót kifizetni. Ez az adó — mint annak idején megirtuk — háziulány után havi 75 lej, szakács után havi 180 lej, nevelő után pedig havi 240 lej.

A kereskedők és iparosok kötelesek februárban kiegyenlíteni az 1949. január 25-ig bejelentett ráktárkészletük után esedékes adó második részletét. Azok, akik az első részletet januárban nem egyenlítették ki, saját kezdeményezésükből februárban is befizethetik azt, de minden napi késésért 0,4 százalékos késedelmi kamatot kötelesek fizetni.

Azok a kisiparosok, akik legfeljebb egy tanonccal, vagy családtagjaikkal dolgoznak és évi adót fizetnek — az 1949. évi adó kivételéig kötelesek február hónapban az elmúlt évi adó egytizenkettő részét befizetni. Ugyanilyen összegű adót kötelesek befizetni február hónapban a szabadfoglalkozásúak is.

Február 20-ig bezárólag ki kell egyenlíteni a február 1 és 15 között gyártott és eladott áruk után, val-

mint a munkaszolgáltatások és szállítások után kapott tiszteletdíjak, illetmények és bérek forgalmi adóját. A kivetés alapján megállapított múltévi adók hátralékait február 28-ig bezárólag 18 százalékos késedelmi kamattal ki lehet egyenlíteni.

MENTŐEGYESÜLETEKET LÉTESÍTETEK

A közegészségügyi minisztérium a lakosság orvosi kezelésének fejlesztésére az ország nagyobb városaiban és központjaiban állandó jellegű orvosi mentőszolgálatot létesített.

Az egészségügyi minisztérium rendelete értelmében, Erdély területén az alábbi városokban és központokban szerveztek állandó orvosi mentőszolgálatot:

Kolozsvár, Temesvár és Brassó egyenként négy mentőkoocsival, Arad, Nagyvárad, Marosvásárhely és Nagyszeben egyenként két koocsival, Szászváros, Resica, Anina, Déva, Lupény, Petrozsény, Lugos, Gyulafehérvár, Dés, Zilah, Szatmár, Nagybánya, Torda, Máramarossziget, Fogaras, Udvarhely, Csikszentmárton, Medgyes, Dicsőszentmárton és Sepsiszentgyörgy 1-1 mentőgépkocsival. A mentőszolgálat keretén belül a fenti városokban működő közegészségügyi intézmények betegszállító gépkocsijai is a szükségleteknek megfelelően, mentőszolgálatot teljesítenek.

MILYEN ADÓKAT KELL BEFIZETNI FEBRUÁR 28-IG?

A hatályban lévő törvények és pénzügyminiszteri rendeletek értelmében, február hónapban az összes lakók kötelesek a havi házbérből levont és az 1949. január, február és március évnegyedre járó házádot befizetni. Ezt az adót az adóhivatások, pénztárainál vagy pedig postakártya-pénztári csekk számlán is lehet fizetni. E határidő eltelte után a házádot 18 százalékos késedelmi kamattal lehet csak befizetni és a mulasztók ellen büntügyi eljárást is folytatni lehet.

A városi lakóházak ingatlanok után, melyekben csak a tulajdonos lakik, február 28-ig bezárólag be kell fizetni az egész évi házbéradó egyti-

zárta. A határidő eltelte után a házádot 18 százalékos késedelmi kamattal lehet csak befizetni és a mulasztók ellen büntügyi eljárást is folytatni lehet.

8 járásban tart értekezletet vasárnap a kolozs megyei MNSZ-szervezet

KOLOZSVÁR — Nyolc járásban tart értekezletet vasárnap, február 20-án a Magyar Népi Szövetség kolozs megyei szervezete. A járási központokban, Kolozsváron, Gyaluban, Egeresen, Bánffyahunyadon, Mócson, Sár-

máson, Borsán és Hidalmáson megjelennék a járáshoz tartozó helyi szervezetek vezetői tagjai, akik előtt megyei kiküldöttek fogják ismertetni a napjainkban felmerülő politikai és gazdasági vonatkozású kérdéseket.

Kegyelettel emlékezett meg Kolozsvár munkássága a grivicai eseményekről

KOLOZSVÁR — A vasúti főműhelyek munkásai megemlékeztek a 16 évvel ezelőtti, 1933. február 16-i grivicai eseményekről.

A vasúti főműhelyek munkásai azonban nemcsak Grivicára emlékeztek, hanem saját harcuknak egyik nehéz szakaszára is. Az ünnepségen Dejeu Dumitru, a Román Munkáspárt kolozs megyei bizottságának titkára beszélt. Beszédében vázolta az 1933-as forradalmi megmozdulás előzményeit, majd beszélt a harc későbbi szakaszairól. A harcról, amelyhez Románia munkásosztálya döntő segítséget kapott a Szovjet Hadseregétől. Az Állami Terv, amely-

nek alapján országunkban a szocializmust építjük, egyenes folytatása az 1933-as mozgalomnak.

Grivica hősi harcat Antal István, a Román Munkáspárt kolozs megyei bizottságának helyettes titkára magyar nyelven méltatta.

A vasúti munkásság kegyelettel emlékezett meg a harcban elesett társairól.

Az *Unirea* fémárugyárban, a *Herbák* János bőr- és cipőgyárban és a *Breiner* Béla szövőgyárban hasonló kegyeletes ünnepségek zajlottak le Grivica emlékére.

A Gaz-Metan és az Acélárugyár dolgozói megválasztották szakszervezeti bizottságaikat

KOLOZSVÁR — A Gazmetan vállalatnál megválasztották az első szakszervezeti bizottságot. A közgyűlésen Drusan, a Gáz-és Kőolajipari Munkások Szakszervezete Országos Szövetségének kiküldöttje is részt vett. A gyűlésen felszólaló munkások megemlékeztek a régi szakszervezeti bizottság eredményeiről, de rámutattak annak hibáira és gyengeségeire is.

A jelölőbizottság javaslata alapján a szakszervezeti bizottságba a következőket választották meg: Pál István, Sfarlea Ioan, Baba Dumitru, Capusan Teodor, Miron Vasile és Moldovan C. Ioan. A társadalombiztosítási bizottságba: Toplicanu Cristodor, Sanpetrean Elisabeta és Acu Valeriat választották meg. Ellenőrök és pótlások lettek: Sipos Béla, Radu Fulger, Sanpetrean Ioan, Rein Ernő, Morariu Vasile és Basa Ioan.

Az új vezetőség tagjai vállalták a múlt gyengeségeinek és hibáinak kiküszöbölését. Az Acélárugyárban is megválasztották az osztályok szakszer-

vezeti vezetőségét. A gépműhelyben, tömegműhelyben és a rakárban dolgozók szakszervezeti bizottságába Suber Béla, Csapi Lajos, ifjabb Balázs István, Kiss László és Atli Árpádot választották meg. A társadalombiztosítási bizottságba pedig Gáspár Ferenc, Nagy Ferenc és id. Balázs István kerültek be. Az öntőde, tisztító műhely, magkészítő és asztalosműhely szakszervezeti bizottságába: Rodás Károly, Pásztor András, Csik László, Kerekes Sándor, Szilágyi Lászlót választották meg, míg a társadalombiztosítási bizottságba Hajós Vilmos, Szilágyi Lajosné és Magyar Sándor képviseli munkástársaik érdekeit.

A szelvénygyár, lakatos műhely és az irodák dolgozói szakszervezeti bizottságába Benkó Sándor, József, Bódi István, Pócsa Samu, Elekcs János és Csipkés Erzsébetet választották meg. A társadalombiztosítási bizottságba pedig Cibre Katalin, Sipos Aladár és Sajgó Margit kerültek be-

A szakszervezeti csoport felelős munkája

A nehéziparban rövidesen lezárul a szakszervezeti választások első szakasza. Ezeknek a választásoknak az a céljuk, hogy a termelésben kitűnt munkásokból, a munkásosztály legodaadóbb és legkövetkezetesebb harcosaiból új vezetőséget állítsanak a szakszervezetek élére, olyan vezetőségeket, amelyek sikeresen teljesítik majd azokat a feladatokat, amelyek az Állami Terv megvalósításának hatalmas harcában a szakszervezeti mozgalomra hárulnak.

A nehézipari üzemek és gyárak dolgozói szakszervezeti csoport- és társadalombiztosítási felelősöket választottak. A szakszervezeti csoportoknak legfőbb feladatuk az, hogy megteremtsek és biztosítsák a közvetlenebb kapcsolatot az üzemi bizottság és az egyes dolgozók között. Ez a kapcsolat lehetővé teszi azt, hogy az üzemi bizottság jobban megismerje a dolgozók panaszait és kívánságait, a dolgozók pedig a jövőben munkaidejükből egy percet sem kell elvesztenie, ha az üzemi bizottsággal akarnak közölni valamit. A dolgozók társadalombiztosítási ügyeinek elintézésére a társadalombiztosítási felelős feladata. A szakszervezeti csoportfelelősök feladatai közé tartozik az is, hogy a dolgozókat mozgósítsák a jobb előkészítések az üzemi grülésekre. A szakszervezeti csoportokra igen nagy feladat vár az egyéni szocialista munkaversenyek kezdeményezése és megtervezése terén is. A csoportfelelősnek alkalma nyílik és módja van arra, hogy csoportjának tagjaival állandó kapcsolatot tartson fenn, megvitassa velük az egyéni munkaversenyek jelentőségét, ilyen munkaversenyek kezdeményezzen és figyelemmel kísérje azok lefolyását, eredményeit és tapasztalatait. A csoportfelelős hivatása az is, hogy a munka jobb megszervezése terén elért tapasztalatokat tovább adja és értékesítse.

Igen fontos feladat hárul a szakszervezeti csoportfelelősre a csoportba tartozó dolgozók politikai és szakmai színvonalának emelésében. A csoportfelelősnek ugyanis lehetősége nyílik arra, hogy csoportjához tartozó dolgozók politikai és szakmai fejlődését figyelemmel kísérje, támogassa és előmozdítsa. A szakmai tudást ma már nemcsak a termelés fokozására kell előmozdítani, hanem az egyes dolgozók érdekében is, mert az új berendezésben a magasabb fizetési osztályba való soroláshoz magasabb szakmai tudás is szükséges. Népi demokratikus rendszerünk a széles dolgozó tömegeknek lehetőséget ad arra, hogy szakmai tudásukat bővítsék.

A szakszervezeti csoportfelelősöknek van azonban egy állandó feladatuk is, még pedig az, hogy a munkásosztály élcsapatának, a Román Munkáspártnak és népi demokratikus kormányunknak a dolgozókról való gondoskodása a gyakorlati életben is érvényre jusson és az új törvények alkalmazásánál ne korlátozzák bürokratikus vagy egyéb akadályok.

A szakszervezeti csoport a jó gazdálkodás iskolája, a munkásság nevelésének iskolája, a munka iránti kommunika magatartás szellemében. Ezért, hogy megfeleljen ezeknek a feladatoknak, a szakszervezeti csoportfelelősök be kell lépniük és hűségessé kell lenniük a munkásosztályhoz, gyűlölnie kell az osztályellenességet és annak aljas merítkezéseit és lelkiismeretelenkedését a közjával.

Egy merénylet — és ami mögötte van

A perzsa sah ellen megkísérelt merénylet — ismét az érdeklődés homlokterébe hozta Iránt.

Teheráni jelentések szerint egy Pahlavi Raj nevű újságíró február 5-én több revolvertűt adott le a sétakocsikázásra induló „császárok-császára”-ra — Mahmed Riza Pahlavi sáhra. Az uralkodó megsebesült, míg a merénylet, a sah testőrei még a helyszínen megölték és holttestét feldarabolták. — Az iráni kormány a merénylettel kapcsolatban hivatalos jelentést adott ki, melyben azt állította, hogy a merénylet az Iráni Néppárt — a Tudeh tagja volt és ezért „kénytelen volt” a párt feloszlását és vezetőinek bebörtönzését elrendelni.

A Tudeh-párt Irán legerősebb demokratikus politikai szervezete. Tagjai a legszélesebb elnyomott néprétegekből, valamint a haladózslélmű értelmiségiek köréből kerülnek ki. A szörnyű megtorló intézkedésekkel akarta az iráni nagybirtokos osztályt képviselő és az imperialisták zsoldjában álló Mohamed Saed-kormány a világ közvéleményének figyelmét a merénylet igaz okairól elterelni. Ezzel szemben a valóság az, hogy a merénylet Pahlavi Raj zsebében a vizsgálat során az angolok szolgálatában álló „Perzsene Iszlám” című lap újságíró igazolványát találták meg, ami megdöntötte azt az állítást, hogy a merénylet a Tudeh-párt tagja lett volna — minden kétséget kizáróan bebizonyosodott, hogy a sah életére tűző újságíró az angolok zsoldjában állott és minden bizonnyal a City üzleti köröknek volt érdeke, hogy eltegye láb alól az utóbbi időben a Wall-Street uraival pártlótól iráni államfőt.

Irán, vagy régi nevén Perzsa, a kőolajmezők feltárása óta az Anglo-Iranian Oil Company szabad vívászterülete volt. A sahtól kezdve a nagybirtokos osztályig mindenki az angol tölce szolgálatában állott és országotokodott a perzsa olajmezők busás jövedelmén. A második világháború után az amerikai nagytölce is betört Iránba és azóta az angol tölcek a legnagyobb aggodalommal figyelték az amerikaiak terjeszkedését. A sah udvartartása, az Iránban uralkodó korrupció, felborították az államháztartás egyensúlyát — az uralkodónak és klikkéjének az amerikai tölkektől Eisenhower, Stassen, a volt elnökjelölt Dewey és társai édeket képviselő Rockefeller-csoporttal sikerült meggyezésre lépnie és ezáltal áthúzta Churchill és angol tölke társainak számításait.

London több ízben figyelmeztette a sahot és kormányát arra, hogy Anglia nem tekintí jószemmel Iránra az amerikai imperializmus iránti megértő politikáját, de a melegsét ödö figyelmeztetéseket teheráni politikai körökben süket fülekre találta. Revolverdörrenésnek kellett elhangoznia, hogy a sah — a saját bőrén — érezze London figyelmeztetését.

Így a két imperialista csoport — az angol és amerikaiak iráni pártadala tovább folyik — a ennek a harcnak hatásait az iráni demokrácia és a végsőkéig elnyomott iráni nép érzi a legjobban. Azonban a föld alá kényszerített Tudeh-párt az oszlamánokat és a szörnyű terror ellenére is a többi demokratikus erőkhöz együtt tovább folytatja a harcot az enyvesen vetétkedő imperialista és iráni ügyeiket ellen, az ország függetlenségének kiúvása érdekében.

Ezt akarja tenni a földműves-asszony és a szabász az Allami Tervért

KOLOZSVÁR. — Az Allami Terv minden állampolgárt megmozgató, minden dolgozót mozgósító lendülete, természetszerűen magával ragadta a haladószellemű dolgozó asszonyokat is. Érzik és tudják: eszelekvő részük kell vállalniuk a Terv keresztültelében s minden tudásukkal és tehetségükkel a Terv sikerének szolgálatába kell állaniuk.

Mit mond a Tervről a dolgozó nők két nagy kategóriájának egy-egy képviselője? A földművesasszony és a munkásnő?

BOGARTELEKI FÖLDMŰVES-ASSZONY

Kalári Mária. Ő a helybeli RDNSz. felépítő iskolát végzett, öntudatos asszony, abból a fajtából, melyből ma még aránylag igen kevés van a falvakon. De éppen az ilyen asszonyok adnak lendületet a falu életének. Ők világosítják fel asszonytársaságukat, ők látják meg a hibákat és jelezik le azokat.

— Azon igyekszem — mondja Kalári Mária —, hogy nemcsak a gyűléseken, ahová az asszonyok nehezebben gyűjthetők össze, hanem a főtérben is okos beszéddel vonjam be az asszonyokat a közösségi munkába. Most szapultuk a fonalat, megfestjük, aztán meg szíttést főzünk. Munka mellett jobban esik a beszéd. Kérdéseket tesznek fel s én igyekszem mindenre megfelelni. Legfőbb gondunk a Tervvel kapcsolatban: a vetési esata népszerűsítése. Nálunk már tudják, hogy minden talpalatnyi földet be kell vetni, nem szabad az ügort se vetetlenül hagyni, azt a földet, ahol eddig aprójószágok legeltek, juhok meg libák. Magyarozom az asszonyoknak, hogy értsék meg egymást; tartunk össze mi szegényparasztozok, hogy építsük a szocializmus utját. Igaz lélekkel teszem, mert én tudom: mi a szegénység. Menhelygyerek voltam, egy aranyosgerbelyi szegény asszony nevelt. Mi asszonyok sokat tehetünk a falun a Tervért s a haladásért. Harcolnunk kell a békéért, tudással, tanulással, tiszta elmével. És ezt nálunk a faluban egyre többen megértik.

Mosolyogva teszi hozzá:
— Persze a férfiak, kivéve a felvilágosodottabbakat, örökké visszaküldenek a fakanálhoz, meg a rántáskeveréshez. De azért már ők is elgondolkoznak azon, hogy nőbirák meg jegyzők vannak a falvakon s kezdik belátni, hogy tévednek, ha azt hiszik, hogy mi nők nem vagyunk másra jók, mint házi robotra. Sőt meglátják, hogy há kell, még a reakció körmére is rá tudunk koppintani...

AZ ALLAMI KONFEKCIÓ-ÜZEM MESTERE

Veress Mária, üzemi nőinek hangját hallatja, mikor kérdésünkre ezt feleli:

— A Terv iránt hallatlan nagy a lelkesedés. Még nem kaptuk meg részleteiben a munkatervet, azonban bizonyos, hogy a legteljesebb oda-

adással dolgozunk majd a sikerért. Ennek biztosítéka, hogy a mi üzemi munkánk 80 százalékkal multa felül a normát. Ezt a lelkes munkát tapasztalom naponta mint a fehérmemű osztály felelőse. Azonban azt is tapasztalom, hogy az idősebbek általában komolyabban fogják fel a munkavereséget, mint az egészen fiatalok. Nem tudom, hogy ez elszigetelt, vagy általános jelenség-e, mert erről nem volt alkalmam beszélni más üzemi munkásnőkkel.

Régi munkásmozgalmi ember Veress Mária. Tárgyilagos, jó ítélőképességgel dolgozó, aki számol a valósággal.

— Nem volnék realista — mondja — ha nem beszélnek a Tervvel kapcsolatban arról is, hogy mennyire ösztönzi a munkára és többletelisményre a dolgozókat a fokozott kereset lehetősége. A háború mindnyájunkat lerongyolt, a tőkés rendszer kifosztott. Természetes az, hogy az új rendszer lehetőségét örömmel fogadják a dolgozók, hiszen szorgalmunkkal lehetőség nyílik olyan magas élet-színvonal elérésére, amelyre eddig nem is gondolhattak. A szovjet példa áll ebben is előttünk: ott az élnünk-kások, a sztahanovisták magyogóan keresnek s a legrövidebb idő alatt megkapják az eszük számára. Ez tény is ösztönöz amellett, hogy öntudatosan építjük munkánkkal a mi államunkat, a szocializmus felé haladó Népköztársaságot — fejezi be Veress Mária.

(M. L.)

3 százalék

Az egyes számú volt unitárius fiuliceum pincéje. Nevezetesen pince ez nagyon. Andrási bácsi, a gépész itélte le életét, férfikorát. Mikor odakerült, a gimnázium nagy igazgatója, Brassai bácsi, a polihisztor, már egy éve halott volt. S egy évre rá meghalt a kollegium másik öregje: Berde Mózes. Andrási bácsi nem sokat bíbelődött a mások halálával. Ő még akkor fiatal volt: virágjában. És másképp se volt ilyen mire ideje. Reggel öt-kor kelt, rakta a két istentelen kazánt — délig. Aztán szünet fél hárcmíg, de csak azért, hogy annál nagyobb erővel gyurja este tizig. A két kazán naponta tizenkét méter száraz fát zabált meg. S ha nem volt fűtés, a csöveket kellett javítani: akadt más gépész munka is.

— Erte volna meg a fene a város összes urait akik nem vezeték be a gázt már előbb! Hisz: itt volt az orruk előtt. De: persze nekik nem kellett! Jöbá voltak a gazdag fakeskereskedőkkel! Nem ettem volna meg az életem ebben a pincében! — mondja a már nyolcvanötéves bácsi. Kilenc esztendeje nyugdíjban van. Az iskola fűtésével az utolsó években már a veje vesződött. A gépészetet ő örökölte. De vesződni már annak se kell. Pár nap óta a fiuliceum épületében földgáz ég.

— A versenypályáztatnál három százalékkal olcsóbbak voltak a többieknél. Így kaptuk meg! — meséli a szerelők kolozsvári szövetkezetének egyik munkása. — A terveket már megrajzoltuk, mikor rájöttünk arra, hogy újabb megtakarításokat érhetünk el. A Kossuth Lajos-utcától a kazánig sokkal hosszabb lett volna a vezeték, mintha a volt Minerva-nyomda melől vesztjük be. Ez vastag csőben 27 méter, pénzben 216 ezer lej megtakarítást jelent. Szerzőkészerint a gázbevezetéssel tizenöt nap alatt kellett volna elkészülnünk. Ma azonban tudtuk, hogy a gyerekek fázna s a fiuliceumnak nincs fája. Kilenc nap alatt el-

készültünk. Két nappal a befejezés előtt újabb, váratlan akadály mutatkozott. A gázközpontban egyetlen égő se volt. Ezen is segítünk. A két kazánban saját gyártmányu, ideiglenes égőket helyeztünk el. Mára azonban megérkeztek a rendes égők. Az egyiket már ki is cseréltük. A másik kicserélése folyamatban van. Azáltal, hogy a munkát a vártnál öt nappal előbb fejeztük be, a fiuliceumnak, az államnak és a népi demokráciának 60 méter fát takarítottunk meg.

... Szerelők szövetkezete. Erdemes ebbe a szervezetbe mélyebben is betekinteni. Most egy éve hogy alakultak. Nagyobbreszt volt munkásokból, vagy egészen kis mesterekből. Rájöttek arra, hogy kis műhelyek mélyén nem érdemes tengődni. Eleinte az együttes munka nehezen ment. Forgatókehányban szenvedtek. Egy-egy emberük a hét végén sokszor száz lejjel ment haza. Aztán kezdtek felfelé ivelni. Vizvezeték és főleg gázszerelési munkátokat vállaltak. Tűzoltófelszereléseket gyártottak. Iskolákat szereltek, dolgoztak az Arlusnak. Taglétszámuk is szaporodott. Ma már minden egyes tag megkapja a kollektív szerződés szerinti járandóságát. A tiszta nyereség egy részéből szerszámokat vásároltak. Téli közepén dísznót is vettek, amit jutalomképpen osztottak szét a tagok között...

— És mi van a fiatal nemzedékkel?

— Három inasunk van, akik azonkívül hogy nálunk tanulnak, tagjai az ifjusági szervezetnek. Ugy bánunk velük, mint a testvérekkel...

— Új tagokat is bevennek?

— Hogyne, kérem! Bárki előtt nyitva áll az ajtónk. Feltétel: az illető politikailag szelöltelen multu legven... Az iskolában meleg van. A két földgázzal fűtött kazán ontja a barátságos meleget. De a szerelők szövetkezetében az emberek hangja is ilyen: okos, barátságos és meleg.

— Új tagokat is bevennek?

— Hogyne, kérem! Bárki előtt nyitva áll az ajtónk. Feltétel: az illető politikailag szelöltelen multu legven... Az iskolában meleg van. A két földgázzal fűtött kazán ontja a barátságos meleget. De a szerelők szövetkezetében az emberek hangja is ilyen: okos, barátságos és meleg.

— Új tagokat is bevennek?

— Hogyne, kérem! Bárki előtt nyitva áll az ajtónk. Feltétel: az illető politikailag szelöltelen multu legven... Az iskolában meleg van. A két földgázzal fűtött kazán ontja a barátságos meleget. De a szerelők szövetkezetében az emberek hangja is ilyen: okos, barátságos és meleg.

SZILÁGYI ANDRÁS

VÉDI, VEZETI, MOZGÓSITJA a szegényparasztozokat a Földmunkás Szakszervezet

— Szóval a betegségyőző sem vonhatnak le semmit?

— Nem. Azt is a munkaadó fizeti. A fizetésből csak az adót lehet levonni, semmi egyebet. Még a szakszervezeti díjat sem. Azt maguknak kell megfizetni.

— Hm. Azt meg is fizetjük. Hogy ne fizetnénk meg — mondja mosolyogva Lungu Ioan mocsiszegény földműves. Aztán a társához fordul:

— Látod Petre, hogy igaz. Petre elégedetten bólogat.

— S azért kapunk orvoságot is, kezelést is? — fordul Cenához, a Földmunkás Szakszervezet kolozsmegyei titkárához.

Cenan mosolyog.

— Nem csak orvosi segítséget legharcosabb dolgozói képviselők is. S ha valaki meghal, ládtagok is. S ha valaki meghal, temetési segélyt. Öregségére nyugdíjat is kap. — Így intézkedik az új társadalombiztosítási törvény.

A szakszervezet helyisége tele van mezőgazdasági bér munkással. Kemény, szélfutta arcokból derűs szemek tekintgetnek egymásra a csipős dohányfüstben. Úgyes-bajos dolgaikat megbeszélnek, elintézni jöttek be a falvakból a megyei szakszervezeti vezetőséghez. De e pillanatban talán semmi sem érdekli annyira őket, mint az új társadalombiztosítási törvény. Itt is, ott is arról beszélnek minden sarokban elégedetten, megnyugvással. Növekedett a bizalom és a hit. Tudják, hogy a dolgozók harca nap, mint nap újabb eredményeket hoz. Erdemes harcolni. Erdemes dolgozni.

KÉT NAGY FELADAT

— Ezekben a napokban elsősorban két nagy dolog foglalkoztatja szakszervezetünket — tájékoztat Cenán megyei titkár. — Köszülünk az e hónapban megtartandó országos kongresszusra. A kongresszust a Földmunkás Szakszervezetek Szövetsége hívta össze a fővárosba. Feladata lesz megválasztani a Szövetség központi vezetőségét és megvitatni a Földmunkás Szakszervezetek repét és tennivalóit az Allami Terv keretében. Meggyőződéssel foglalkozunk a választások. Az a törekvésünk, hogy szakszervezetünk a legöntudatosabb mezőgazdasági munkások, a munkában megkapnia 3000 lej törvényes járandóságát és a mintagazdaságok

teink erőteljes munkát fejtenek ki mindenhol, a tavaszi mezőgazdasági munkálatok előkészítésében. A végzett munkáról és a további tennivalókról a napokban megtartandó értekezleten számolunk be.

— Természetesen erőteljes harcot folytatunk tagjaink törvényes jogainak megvédéséért. A falusi nagygazdák és munkaadók továbbra is könyörtelenül igyekeznek kizsákmányolni alkalmazottaikat. Jóformán nincs olyan nap, hogy ne futna be jelentés valamelyik községből, valamelyik harcosló nagygazda-munkaadó gaztettéről.

NEHÁNY JEGYZŐKÖNYV

Jegyzőkönyveket vesz elő azokat böngészve csakhamar meggyőződünk arról. Meggyőződünk a szakszervezet kemény, öntudatos harcáról is.

Ficuti Ioan Gordan Ioan szőlőtulajdonosnál kapott alkalmazást, mint szőlőőr. 5000 lej havi fizetésben egyeztek meg. Gordan azonban a megegyezést papírnak tartotta, három hónapon keresztül nem fizetett egy banit sem. Ficuti a szakszervezethez fordult segítségért. És meg is kapta. A szakszervezet közbenjárására kötelezték Gordant 15 ezer lej halálra szóló díjazására.

Furesa, de igaz. Vasile Stefan repét és tennivalóit az Allami Terv keretében. Meggyőződéssel foglalkozunk a választások. Az a törekvésünk, hogy szakszervezetünk a legöntudatosabb mezőgazdasági munkások, a munkában megkapnia 3000 lej törvényes járandóságát és a mintagazdaságok

Pintea Teodor papfalvi nagygazda egy év óta dolgoztatja Goronás Anna cselédjét. Fizetni azonban nem fizetett. Még jó szóval sem. Ugy vélekedett, hogy elég, ha enni ad és hálólhelyet. Goronás Anna azonban más véleményen volt. Más véleményen volt a szakszervezet is. Köbelépésére a bős nagygazdának 25 ezer lej kellett kifizetnie Goronás Anna kezéhez. Egy évig nem fizetett ugyanis egy banit sem.

AZ ÜGYVÉD UR IS...

De nemcsak a nagygazdákkal van baj. Egy huron pendül velük az ügyvéd ur is. Lám, dr. Sillay István kolozsvári ügyvéd sem jobb a deákné vásznánál. Pedig már neki ismernie kell a törvényt. Mégis Orbán János alkalmazottjának huzta-halasztotta törvényes járandósága kifizetését, itt is a szakszervezetnek kellett közbelépnie. 2900 lej törvényes járandóság és 600 lej költség megfizetésére kötelezték az ügyvéd urat, aki melleleg hunyadi birtokos is.

Más: Morar Ion csűrügei nagygazda egy évvel ezelőtt fogadta meg a suceavamegyei Pulu Ellseit. Egy év óta azonban nem fizetett semmit. A szakszervezet azonban erőlyesen közbelépett s ennek eredményeképpen most 17.500 lej kifizetésére kötelezték.

Fölösleges volna ehhez magyarázatot fűzni. Tanulhatnak a fentebb példákban a falusi munkások, akik mezőgazdasági munkások, akik nem tulajdonítottak elég jelentőséget eddig a szakszervezeti életnek.

KAJÁNTÓN ezt vállalták a TERVÉRT

KAJANTÓ. (Levelezőnk írja): Taggyűlést rendezett az elmúlt vasárnap a Magyar Népi Szövetség kajántói szervezete. A gyűlés keretében Bányai János ismertette az Allami Tervet, majd a tagok fontos javaslatokat hoztak arra vonatkozóan, hogy miként vehetné ki részét Kajántó dolgozó magyarsága a Terv megvalósításából. Elhatározták, hogy a lehető legjobban felkészülnek a tavaszi mezőgazdasági munkálatokra s minden erejükkel igyekeznek a vetési tervet túlhaladni.

Javaslatot tettek arra is, hogy együttesen a község többi demokratikus szervezetével egy 8 kilométeres villanyhuzalt építenek, hogy boyozzák a községbe a villanyt. A munkálatokat önkéntes munkával szándékoznak elvégezni.

Elhatározták egy tojászövetkezet felállítását is. Ezután nem egyenként hozták be a 5 literenként a tojást Kolozsvárra, hanem a szövetkezet útján értékesítik.

A taggyűlés úgy határozott, hogy mielőtt az idő enged, azonnal megkezdik 113 hektár terület locsátolását, hogy ezáltal megművelhetővé tegyék.

Végezetül a taggyűlés annak a kívánalmának adott kifejezést, hogy helyes volna, ha Kolozsvár városa kötelezővé tenné a városi autókban azok számára legalább a város határáig való járatot. Nem minden dolgozónak van ugyanis 75 leje naponta, hogy RATA autóbusszal tegye meg a néhány kilométeres utat Kolozsvárig és vissza.

KELEMEN ISTVÁN róli.

Amíg nem hozzák rendbe a könyvtárt, nem teljesértékű a kulturális munka

DICSŐSZENMÁRTON. — (Küldött munkatársunktól.) — Az idő már elég későre jár, de a Magyar Népi Szövetség városi szervezetének székházában az ablakok még világosak. A nagyteremben férfiak, nők nagyszámban csoportosulnak.

Harmónium szólal meg és felcsendül a próbáló dalárda éneke.

— Nehezen lehetett megszervezni a dalárdát, — mondja Majthényi Zoltán tanító, a MNSz dalárda karnagya —, de most már kezd menni a dolog. A daiárdisták száma mintegy nyolcvanra szaporodott és nagy érdeklődést tanúsítanak a próbák iránt.

Nézzük az anyagot, amit tanulnak. Az asztalon ott fekszik a „Művelődési Utmutató” legújabb száma.

— Igen hasznos és jól alkalmazható minden tekintetben a „Művelődési Utmutató” anyaga — veszi észre elkészülő pillantásunkat Szabó Ferenc MNSz titkár —, ebből tanulunk be számokat.

A dalárda megkezdte próbáját.

A színjátszó csoport tagjai is előadásra készülődnek. „A csikós” három felvonásos népszínművet akarják bemutatni. A színjátékkal Albert Mária, a kulturális tevékenykedik.

— Tánccsoportunk tizenkét tagú — ismerteti tovább a dicsőszenmártoni MNSz kulturális munkáját Szabó Ferenc titkár —, főleg népi táncokat tanultak be. A tánccsoport megszervezésében Székely Ilona tanítónő vett igen tevékeny részt, ugyancsak ő állítja be a táncszámokat is.

Férfiak, nők, fiatalok és idősebbek töltik be a termet. Akik nem próbálnak, azok beszélgetve üldögélnek. A nők szorgalmasan kézimunkáznak, közben folyik a vita is valamiről.

— Olvasóköri? Könyvtár? — érdeklődünk tovább.

— A könyvtárral egy kis baj van — ismeri be Szabó Ferenc titkár.

A továbbiakban kiderült, hogy a dicsőszenmártoni MNSz szép számú könyvvél bíró könyvtárral rendelkezik, azonban ez nem áll a tagok rendelkezésére. Azért mert a selejtezés a mai napig sem hajtották végre.

Felnyitjuk a lakatokkal gondosan lezárt szekrényeket és átfutjuk a könyvek jegyzékét. Egyes művek meg vannak jelölve.

— Ezek a jelzések a kiadható

könyveket mutatják — világosít fel minket Szabó Ferenc titkár.

A könyvtár — a jelzés szerint — csak tíz százalékban alkalmas olvasásra. Feltűnőnek véljük a kiselejtezésre ítélt könyvek nagy számát és mikor gondosabban átnézzük a jegyzéket, azt tapasztaljuk, hogy értékes, nevelő hatású könyveket — így Móricz Zsigmond műveit is — kiselejtezésre ítélte a könyvekhez nem értő felülvizsgáló, de ugyanakkor Herczeg Ferenc, Courts Mahler és Beniczkiné Bajza Lenke, Pekár Gyula és a polgári gicsek fabrikálóinak műveit olvasásra alkalmasnak találta.

— Nem lehet hozzáértés nélkül könyveket selejtezni — állapítjuk meg Szabó Ferenc titkárral közös egyetértésben, de hiába érdeklődünk, hogy ki selejteztetett ilyen jó „szak tudással”, erről már nem tud senki felvilágosítást adni.

Akkor, amikor feladataink tengerében a dolgozó falusi és városi tömegek kulturális életének kifejlés-

tése áll — súlyos hiba, hogy a dicsőszenmártoni MNSz városi szervezete a mai napig is zár alatt tartja értékes és gazdag könyvtárát. Ezt a könyvporosítást nem indokolhatja, hogy nincsen a könyvtár kiselejtezője, mert a kiselejtezésre számbajövő könyvek pontos jegyzéke mindegyik további nélkül beszerezhető és ennek segítségével ez a munka két nap alatt elvégezhető. A kiselejtezés azonban semmi szín alatt sem szabad olyan egyénekre bízni, akik saját „izlésük” szerint értékelik a műveket.

Fontosnak tartjuk, hogy a dicsőszenmártoni MNSz szervezet vezetői mielőbb szerezzék be a kiselejtezésre ítélt művek jegyzékét és végezzék el ezt a munkát, hogy a könyvtár azt célt szolgálhassa, amit szolgálnia kell: a népi kultúra fejlődését, de ezt a célt a lakat alatt, szekrénybe porosodva semmiesetre sem érheti el.

A jó könyvtár mozgalmassabb fogja tenni a szervezeti életet is.

Járásai közművelődési értekezletet rendez Kolozsvárt a MNSz megyei szervezete

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség kolozsvári megyei szervezete járási közművelődési értekezletet tart február 20-án, vasárnap Kolozsváron. Az értekezleten a közművelődési, népművelődési és a sajtófelelősök megbeszélnek a reszortokkal kapcsolatban felmerülő kérdéseket, utána pedig résztvesznek a népi műsoros délutánon, amit a közművelődési bizottság rendez délután 5 órai kezdettel a Magyar Pedagógiai Iskola, (volt római katolikus fiuliceum) dísztermében. Az est háromrészes műsorának első harmada az Állami Tervvel foglalkozik dalban és versben. A második rész az irástudatlanság leküzdését előmozdító irodalom visszatükrözése, a harmadik rész műsorát a szovjet-román barátság és az együttélő népek testvérisége jegyében állították össze.

Megállapították a gyümölcsfacsemeték árát

BUKAREST. — A földművelésügyi minisztérium az alábbi árakat állapította meg az állami csemetekertekből és a magánosoktól kikerülő oltványokra: Elsősztályu alma, körte, cseresznye, kajszinbarack és dióoltvány darabja 100 lej. Elsősztályu szilva, meggy, birsalma darabja 80 lej. Másodosztályu oltványok a fenti fajtából, továbbá az elsősztályu barack (őszi) darabja 60 lej. Elsősztályu oltványoknak tevékenykedők, egyenes törzsű, forradásmentes, szép koronájú, erős gyökérzetű és minél több mellékgyökérrel rendelkező sebeknélküli oltvány. Másodosztályu oltvány minden fiatalított, bütykös, esetleg görbe oltvány.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3-5 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 30-50 lej. Állástkeresőknek szavanként 3 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

PENZI Könyveket állandóan vesz UHU, Molotov-utca 34. 990
STANDARD rádió eladó, jókarban levő. János vitéz-utca 2. 964
HULLADÉK mozifilm, minden mennyiségben, a legmagasabb árban veszek. Kallós Margareta, Kolozsvár, Szabadság-tér 27., hátul az udvarban. 967
ELADÓ új, diófurnó háló. Malom-utca 10., faesztérigályosnál. 981
ELITE asztal-főzőkályha eladó. Csákány-utca 70. 983
TIZ termelő méhesalád, rakodókaptárban, 38x32 keretekkel, félméter, tető, részben is eladó, családonként 4500 lejért. Cim: Bartha Benő, Mociu, jud. Cluj. 984
ELADÓ orosz mókusbunda, esetleg elcsereinelm fűrdőkád és kazánal. Cim a kiadóban. 962
FÉRFIKERÉKPÁR, olcsón eladó. Forduló-utca 6. szám, ajtó 7. 955
SPORT gyermekocsi eladó. Iasi-lor 18. Zsidókörház mellett. 963
ELADÓ jókarban levő bőrböccs, kétlovas kocsi. Érdeklődni: Sircagu, Axente-utca 10. Tkv.

ELADO olcsó áron 700 darab különféle kotta, zongora, hegedű, négykezes hegedű-zongora és ének-zongora. Dohány-utca 37. 971
ELADÓ egy és fél lóerős villayomotor, 3 fázisu. Dózsa György 35., kalapüzlet. 957
ISTÁLLÓ kiadó, március elsejétől, négy marhának való. Prof. Ciortea 48., gátnál. 961
EGY nagyon jóhangu zongora bérebeadó. Erdeldődni Diversum, Május 1-utca 14. 960
FORD Eifel, öt kifogástalan gumival eladó. Horea-ut 34. Bálint. 959
ELADÓ rézüst, szénvasaló, zománcos kőpöcsésze, patkányfogó, gázvezetékcső és idomdarabok, vinklivás, vasrúcs, paravánrúma. Gutenberg (Szappan)-utca 18., jobbra 2. ajtó. 958
RÓVID, keresztúros zongora és egy 2x3 perzsa-zongora eladó. Baba Novac-tér 3. Farkas. 980
ELADÓ két antik ruhaszekrény. Magyar-utca 80. 971
ELADÓ négykerékű kéziszekér, egy 5 lámpás, pikupos Orion rádió, sürgösen. Karl Marx 14. 969
RUHÁSSZEKRÉNY, kcményfából és furnirozott komód eladó. Buza (Florilor)-utca 5 szám. 991
ELADÓ akatátáska. Cim a kiadóban. Gr. 99 36.

INGATLAN-LAKÁS
ELADÓ ház. Banul Udrea 1. Kerékomb környékén. 806
SZOBAT keres magános magyar szabadfoglalkozásu. UHU, Molotov-utca 34. 990
ÁLLAST KERES
VARRNI tudó házvezetőnő állást keres, vidéken is. Cimeket a kiadóra kér „Varrni tudó” jelígre. 965
FŐZNI tudó komoly leány bejáróhelyet vállalna reggel 9-től délután 4-ig. Cim: Házialkalmazottak Szakszervezete. 978
ÁLLAST KAPHAT
MESTERKÖNYVVEL rendelkező borbélyegédet azonnalra felveszek, vidékre. Érdeklődni Egyetem-utca 8., ajtó 9. 982
KULONFELK
MENYASSZONYI ruhák, fátjolok, koszoruk, szőrmeképek kikölcsönzés. „Dáhlia Művirágszalon”. Horea ut 35. Tkv. 3
PÁROSITÁSHOZ (fedezéshez) való gyönyörű Foxterrier kanom van. Erdeldődni Csillag gyógyszerár, Dózsa Gr. 99 36. 886

MENYASSZONYI ruha, fátjol és koszoru eladása és kölcsönzése nagy választékban az „Orchidea”-nál, Dózsa György-utca 22. Tkv.
PIANINO bérbeadó. Szabadság-tér 14., I. emelet, hátul. 4-8 között. 987
ELVESZETT Kántor Lajos kolozsvári, Wiedert Mór-utca 13. alatti lakos személyazonossági igazolványa, munkakönyve és más iratok, tényképekkel, pénzzel együtt. Becsületes megtalálóját a pénzt megtarthatja, az iratokat jutalom ellenében juttassa fenti címre.
A KOLOZSVÁRI „Utmutató” közli az új utcanevet, iskolabecseztásokat, ügyvéd, orvosnévsort. — Igényelhető UHU, Molotov 34. 990
KÉT személy szállást kaphat. Prima borotvakés eladó. Bojor Miklós, Budai Nagy Antal 20., ajtó 2. 966
ÓRAJAVITÁST garanciával vállalunk. Szilágyi órás, Molotov-utca 7. 970
ELVESZETT Ullmann Béla 301-1940 december 21-iki érettségi bizonyítványa. Született 1916 június hó 13-án. Bizonyítvány semmi. 976
BERSZÖVEST mintásan is vállal a Magyar Ipari Leányiskola. Brassai utca 4. 973

Február 20-án, vasárnap este 7 órai kezdettel a Művészek, Írók, Ujságírók Egyes Szakszervezetének

műsoros sportbálja

az Iparos Egylet helyiségében (Uj Idők mozgó felett)

Tökéletes román, magyar gépirónó

vidéken állást kap. (Kantlin van.) Jelentkezni azonnal

UHU iroda

Molotov-utca 34